

KPSS

GENEL YETENEK - GENEL KÜLTÜR

DENEME-3

CEVAP ANAHTARI VE AYRINTILI ÇÖZÜMLER

Her soru için doğru cevap ve gerekçe

CEVAP ANAHTARI

Soru	Cevap	Soru	Cevap	Soru	Cevap	Soru	Cevap	Soru	Cevap
1	A	25	A	49	A	73	A	97	D
2	D	26	D	50	D	74	D	98	C
3	E	27	A	51	D	75	B	99	B
4	D	28	C	52	A	76	D	100	B
5	B	29	D	53	B	77	C	101	D
6	D	30	A	54	B	78	A	102	B
7	C	31	D	55	C	79	B	103	D
8	E	32	D	56	A	80	C	104	A
9	C	33	A	57	B	81	A	105	D
10	A	34	E	58	E	82	C	106	A
11	B	35	B	59	A	83	E	107	E
12	A	36	D	60	E	84	C	108	D
13	C	37	C	61	C	85	E	109	A
14	E	38	E	62	E	86	B	110	C
15	B	39	C	63	E	87	C	111	B
16	A	40	B	64	D	88	E	112	B
17	B	41	E	65	A	89	E	113	A
18	E	42	C	66	B	90	C	114	C
19	B	43	A	67	C	91	E	115	B
20	A	44	E	68	D	92	C	116	E
21	D	45	E	69	C	93	C	117	E
22	B	46	C	70	D	94	E	118	B
23	D	47	E	71	B	95	D	119	E
24	A	48	D	72	C	96	A	120	B

TÜRKÇE

1. A) Yerleşmiş bir düşünceyi sorgulayarak dayanaklarını açığa çıkarmak

Çözüm: Söz, gerçek anlamda bir kabuğun kırılmasını değil; kalıplaşmış bir yargının sorgulanıp arkasındaki varsayımların ortaya konmasını anlatmaktadır.

Konu: Söz grubunda anlam | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

2. D) Dikkatin asıl yöneldiği öge olmamak

Çözüm: “Geri planda kalmak” burada fiziksel bir konumu değil, sergide ikincil önemde olmayı ve dikkatin odağına yerleşmemeyi ifade eder.

Konu: Sözcüğün bağlamdaki anlamı | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

3. E) Bilginin değeri, yeni sorular üretmeye imkân vermesiyle ortaya çıkar.

Çözüm: Cümlede bilginin pasif bir birikim değil, düşünmeyi ve sorgulamayı besleyen işlevsel bir araç olduğu vurgulanmaktadır.

Konu: Yakın anlamlı cümleler | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 65 sn

4. D) Kaynakları karşılaştırırsan rapordaki çelişkiyi daha kolay fark edersin.

Çözüm: “-sa/-se” koşul ekiyle kurulan “karşılaştırırsan” sözü, çelişkiyi fark etme yargısını bir koşula bağlamıştır.

Konu: Cümlede anlam ilişkileri | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

5. B) Esneklik taşımayan ayrıntılı bir plan uygulamada başarısız olabilir.

Çözüm: Cümle, görünüşte eksiksiz olan bir planın değişime uyum sağlayamaması hâlinde işe yaramayabileceğini belirtmektedir.

Konu: Cümle yorumlama | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

6. D) Nitelikli saha gözlemi, teknoloji kadar süreklilik ve dikkat de gerektirir.

Çözüm: Parça, araçların önemini reddetmeden, tekrarlanan ve dikkatli gözlemin araştırma kalitesi için zorunlu olduğunu vurgulamaktadır.

Konu: Paragrafta ana düşünce | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

7. C) Kentsel deneyim, resmî haritalarda gösterilen fiziksel düzenin ötesinde anlamlar taşır.

Çözüm: Parça, haritanın fiziksel mekânı gösterdiğini; yaşanan mekânın ise anılar, tercihler ve güvenlik algısıyla biçimlendiğini anlatmaktadır.

Konu: Paragraftan çıkarım | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

8. E) Tohum bankalarının genetik çeşitliliği korumadaki işlevini açıklamak

Çözüm: Parça, tohum bankalarının ne yaptığını ve biyolojik çeşitliliğin geleceği bakımından neden önemli olduğunu açıklamaktadır.

Konu: Paragrafın yazılış amacı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 70 sn

9. C) Geçmişin İzini Koruyan Onarım

Çözüm: Parça, restorasyonun amacını eski yapıyı yenilemekten çok onun tarihsel izlerini koruyarak yaşatmak şeklinde ele almaktadır.

Konu: Paragraf başlığı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 65 sn

10. A) II - I - IV - III - V

Çözüm: II konuya giriş yapar. I, “bu kayıtlar” sözüyle II’ye bağlanır. IV, I’in gerekçesini açıklar. III bu gerekçeden çıkan yöntemi, V ise sonucu bildirir.

Konu: Paragraf oluşturma | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 95 sn

11. B) II ile III arasına

Çözüm: Verilen cümledeki “böyle bir ara” sözü II. cümledeki kısa dinlenme dönemlerine gönderme yapar; ardından III. cümlede sonuç bildirilir.

Konu: Paragrafta cümle yerleştirme | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

12. A) Gönüllü katılımı, standart ve denetim sağlandığında bilimsel araştırmanın kapsamını genişletebilir.

Çözüm: Parça, gönüllü gözlemlerinin yararını kabul etmekte; bu yararın ortak yöntem, eğitim ve doğrulamaya bağlı olduğunu vurgulamaktadır.

Konu: Paragrafta ana düşünce | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 70 sn

13. C) Yurttaş bilimi, profesyonel bilim insanların görevini bütünüyle devralmaktadır.

Çözüm: Parçada yurttaş biliminin uzman araştırmanın yerini almadığı açıkça belirtilmiştir; dolayısıyla profesyonel bilim insanların görevini devraldığı söylenemez.

Konu: Paragraftan ulaşılamayan yargı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 70 sn

14. E) Örnekleme ve karşılaştırma

Çözüm: Kuş göçleri, ışık kirliliği ve kıyı atıkları gönüllü çalışmalara örnek verilmiş; yurttas biliminin uzman araştırmancının yerini almak yerine onu tamamladığı belirtilerek karşılaştırmadan yararlanılmıştır.

Konu: Düşünceyi geliştirme yolları | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 85 sn

15. B) Betimleme

Çözüm: Parçada bir olay zincirinden çok, kıyının ve göl yüzeyinin görsel özellikleri ayrıntılarıyla canlandırılmıştır; bu nedenle betimleme ağır basar.

Konu: Anlatım biçimleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

16. A) IV

Çözüm: I, II, III ve V yapay ışığın azaltılması ve karanlık gökyüzü parklarının yararlarıyla ilgilidir. IV. cümle güneş paneli verimliliğine geçerek konu bütünlüğünü bozar.

Konu: Paragrafta akışı bozan cümle | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 65 sn

17. B) Bir çok katılımcı toplantıya çevrim içi bağlandı.

Çözüm: “Birçok” belgisiz sıfatı bitişik yazılır. Cümlelerin doğru biçimi “Birçok katılımcı...” olmalıdır.

Konu: Yazım kuralları | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

18. E) Şunu biliyoruz: İyi bir arşiv, düzenli bakım ister.

Çözüm: Kendisinden sonra açıklama gelen “Şunu biliyoruz” ifadesinin ardından iki nokta doğru kullanılmıştır. Diğer seçeneklerde noktalama ya gereksizdir ya da eksiktir.

Konu: Noktalama işaretleri | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

19. B) bekliyor

Çözüm: “Bekle-” fiili “-yor” eki aldığı anda kökteki “e” ünlüsü “i”ye daralır: bekle-yor → bekliyor.

Konu: Ses bilgisi | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

20. A) kitaplar

Çözüm: “Kitaplar” sözcüğünde yalnızca çoğul çekim eki vardır ve sözcük basittir. Diğerleri yapım eki olarak türemiştir.

Konu: Sözcükte yapı | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

21. D) Zarf

Çözüm: “Oldukça” sözcüğü “hızlı” zarfının derecesini artırmakta, dolayısıyla zarf görevinde kullanılmaktadır.

Konu: Sözcük türleri | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

22. B) 4

Çözüm: “Yaklaşan” ve “bekleyen” sıfat-fiil; “alıp” ve “batmadan” zarf-fiildir. Toplam dört fiilimsi vardır.

Konu: Fiilimsi | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

23. D) özel kutulara

Çözüm: Yükleme “nereye?” sorusu sorulduğunda “özel kutulara” cevabı alınır; bu öge yer tamlayıcısıdır.

Konu: Cümlelerin ögeleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

24. A) Dosyaları inceledik fakat eksik tutanaklara ulaşamadık.

Çözüm: “Dosyaları inceledik fakat eksik tutanaklara ulaşamadık.” cümlesinde iki yargı “fakat” bağlacıyla bağlanmıştır; bu nedenle bağlı cümledir.

Konu: Cümle türleri | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

25. A) Ettirgen

Çözüm: “Yazdırdı” fiilinde özne yazma işini kendisi yapmamış, başkasına yaptırmıştır; yüklem ettirgen çatılıdır.

Konu: Fiilde çatı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

26. D) Toplantıya katılan herkes görüşlerini ayrıntılı biçimde açıkladılar.

Çözüm: “Herkes” tekil bir öznedir; yüklem “açıkladı” olması gerekir. “Açıkladılar” özne-yüklem uyumsuzluğu oluşturmuştur.

Konu: Anlatım bozukluğu | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

27. A) P birinci vitrindedir.

Çözüm: Koşulları sağlayan bütün dizilişler P ile başlamaktadır. Diğer eserlerin konumları farklı dizilişlerde değişebilir.

Konu: Sözel mantık | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 90 sn

28. C) P - L - N - K - M

Çözüm: N üçüncü olduğunda K-M ikilisi yalnız dördüncü ve beşinci vitrinlere yerleşebilir. P, L'nin solunda olduğundan ilk iki vitrin P-L olur.

Konu: Sözel mantık | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 90 sn

29. D) M üçüncü vitrindedir.

Çözüm: K ikinci vitrindeyse M, K'nin hemen sağında olduğundan üçüncü vitrindedir. Kalan L ve N ise dördüncü ve beşinci vitrinlerde yer değiştirebilir; dolayısıyla kesin olan M'nin üçüncü vitrinde bulunmasıdır.

Konu: Sözel mantık | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 95 sn

30. A) P - N - L - K - M

Çözüm: Doğru dizilişte K-M yan yana ve doğru sırada, N uçlarda değil, P de L'nin solundadır. Diğer seçeneklerden en az biri bu koşullardan birini bozar.

Konu: Sözel mantık | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 100 sn

MATEMATİK

31. D) 1

Çözüm: $5/6 - 1/4 = 10/12 - 3/12 = 7/12$ 'dir. $(7/12) \div (7/12) = 1$ bulunur.

Konu: Rasyonel sayılarla işlem | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 55 sn

32. D) 20

Çözüm: Yedi ardışık sayının ortanca terimi toplamın 7'ye bölümüdür: $119/7=17$. Sayılar 14, 15, 16, 17, 18, 19 ve 20 olduğundan en büyük 20'dir.

Konu: Ardışık sayılar | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 65 sn

33. A) 643

Çözüm: $A=2C$ ve $B=C+1$ olduğundan rakamlar toplamı $2C+(C+1)+C=4C+1$ olur. $4C+1=13$ eşitliğinden $C=3$, $A=6$ ve $B=4$ bulunur. $ABC=643$ 'tür.

Konu: Basamak kavramı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

34. E) 203

Çözüm: 13 ile bölümünden 8 kalanını veren üç basamaklı sayılar 112, 125, 138, ... biçiminde incelenir. Bunlardan 8 ile bölümünden 3 kalanını veren ilk sayı 203'tür: $203=13 \cdot 15+8$ ve $203=8 \cdot 25+3$.

Konu: Kalanlı bölme | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 80 sn

35. B) 168

Çözüm: Aralarında asal 4 ve 7 oranları EBOB 6 ile çarpılır: sayılar 24 ve 42'dir. $EKOK=(24 \times 42)/6=168$ bulunur.

Konu: EBOB-EKOK | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 70 sn

36. D) -11/12

Çözüm: Negatif sayılarda mutlak değeri büyük olan daha küçüktür. $11/12 \approx 0,917$; diğerlerinin mutlak değerleri daha küçüktür. Bu nedenle en küçük sayı -11/12'dir.

Konu: Rasyonel sayıları sıralama | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

37. C) 3

Çözüm: $4^{x-1}=2^{2(x-2)}$ ve $128=2^7$ yazılır. Sol taraf $2^{x-2}=2^{3x-4}$ olur. $3x-4=7$ eşitliğinden $x=3$ bulunur.

Konu: Üslü ifadeler | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 60 sn

38. E) 5/2

Çözüm: $\sqrt{(75/3)}=\sqrt{25}=5$, $\sqrt{(32/2)}=\sqrt{16}=4$ ve $\sqrt{(9/4)}=3/2$ olur. Sonuç $5-4+3/2=5/2$ 'dir.

Konu: Köklü ifadeler | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 60 sn

39. C) 45

Çözüm: Oranlar ortak B üzerinden $A:B:C=8:14:15$ olur. Toplam 37 pay 111 olduğundan bir pay 3'tür. $C=15 \times 3=45$ bulunur.

Konu: Oran-orantı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 70 sn

40. B) 11

Çözüm: Denklem 6 ile çarpılır: $2(x-2)+3(x+1)=54$. $2x-4+3x+3=54$, $5x=55$ ve $x=11$ 'dir.

Konu: Birinci dereceden denklem | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 65 sn

41. E) 26

Çözüm: Beş sayının toplamı $5 \times 18=90$, kalan dört sayının toplamı $4 \times 16=64$ 'tür. Çıkarılan sayı $90-64=26$ 'dir.

Konu: Aritmetik ortalama | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

42. C) 20

Çözüm: Büyük x, küçük y olsun. $x+y=32$ ve $x-4=2(y-4)$ eşitliklerinden $x=2y-4$ bulunur. $3y=36$, $y=12$ ve $x=20$ 'dir.

Konu: Yaş problemleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

43. A) 1020

Çözüm: İndirimden sonra fiyat $1000 \times 0,85 = 850$ TL'dir. Ardından $850 \times 1,20 = 1020$ TL olur.

Konu: Yüzde problemleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

44. E) %20

Çözüm: Toplam maliyet $40 \times 30 = 1200$ TL'dir. Gelir $30 \times 40 + 10 \times 24 = 1200 + 240 = 1440$ TL, kâr 240 TL'dir. $240/1200 = \%20$.

Konu: Kâr-zarar | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

45. E) 20

Çözüm: İş toplam $3 \times 15 = 45$ makine-günlüktür. İlk 5 günde $3 \times 5 = 15$ makine-gün iş yapılır ve 30 makine-günlük iş kalır. İki makine kalan işi $30/2 = 15$ günde bitirir. Toplam süre $5 + 15 = 20$ gündür.

Konu: İşçi problemleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

46. C) 9

Çözüm: Birinci kişi yarım saatte 3 km öne geçer. Bağlı hız $9 - 6 = 3$ km/saattir; ikinci kişi 1 saatte yetişir. Bu sürede 9 km yol alır.

Konu: Hareket problemleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

47. E) 10

Çözüm: Başlangıçta $50 - 0,20 = 10$ litre tuz vardır. Tuz miktarı değişmez. Son hacim V için $10/V = 0,25$, $V = 40$ litredir. $50 - 40 = 10$ litre su buharlaşmıştır.

Konu: Karışım problemleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

48. D) 8

Çözüm: En az bir etkinliğe katılanların sayısı $25 + 22 + 18 - 8 - 7 - 6 + 3 = 47$ 'dir. Hiçbirine katılmayan $55 - 47 = 8$ kişidir.

Konu: Kümeler | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 95 sn

49. A) 13/20

Çözüm: 2'nin katı 10, 3'ün katı 6, her ikisinin yani 6'nın katı 3 sayı vardır. Uygun sayı $10 + 6 - 3 = 13$ olduğundan olasılık $13/20$ 'dir.

Konu: Olasılık | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

50. D) %20

Çözüm: Ocak toplamı $120 + 80 + 100 + 150 = 450$, şubat toplamı $150 + 96 + 114 + 180 = 540$ 'tır. Artış 90 olduğundan $90/450 = \%20$ 'dir.

Konu: Tablo yorumlama | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 90 sn

51. D) 40

Çözüm: $L = x$ alınırsa $K = x + 20$, $M = 2x$, $N = 2x - 10$ olur. Toplam $6x + 10 = 250$ 'den $x = 40$ bulunur.

Konu: Sayısal mantık | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 70 sn

52. A) 10

Çözüm: Koşulda N'nin M'den 10 paket az olduğu doğrudan verilmiştir. Fark 10'dur.

Konu: Sayısal mantık | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

53. B) 130

Çözüm: $L = 40$ olduğundan $K = 60$, $M = 80$ ve $N = 70$ 'tir. $K + N = 60 + 70 = 130$ 'dur.

Konu: Sayısal mantık | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 65 sn

54. B) L - K - N - M

Çözüm: Paket sayıları $L = 40$, $K = 60$, $N = 70$, $M = 80$ 'dir. Azdan çoğa sıralama L-K-N-M olur.

Konu: Sayısal mantık | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 65 sn

55. C) 80

Çözüm: Açıların toplamı 180° ve oran toplamı 9'dur. Bir pay 20° , en büyük açı $4 \times 20^\circ = 80^\circ$ olur.

Konu: Üçgende açı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

56. A) 150

Çözüm: Benzer şekillerde alan oranı kenar oranının karesidir. Büyük/küçük alan oranı $25/9$ olduğundan $54 \times 25/9 = 150$ bulunur.

Konu: Benzerlik ve alan | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 80 sn

57. B) 15

Çözüm: Düzgün çokgenin bir dış açısı $360^\circ/n$ 'dir. $360/n = 24$ olduğundan $n = 15$ 'tir.

Konu: Düzgün çokgen | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

58. E) 12π

Çözüm: Dairenin alanı 36π 'dir. $120^\circ/360^\circ=1/3$ olduğundan dilimin alanı $36\pi/3=12\pi$ 'dir.

Konu: Daire dilimi | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

59. A) -1

Çözüm: Doğrunun eğimi $(11-3)/(6-2)=2$ 'dir. $y-3=2(x-2)$ eşitliğinden $y=2x-1$ bulunur. $x=0$ için $y=-1$ 'dir.

Konu: Analitik geometri | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 85 sn

60. E) 72π

Çözüm: Silindirin hacmi $\pi r^2 h$ formülüyle bulunur: $\pi \times 3^2 \times 8 = 72\pi \text{ cm}^3$.

Konu: Silindir | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

TARİH**61. C) Bütün Türk topluluklarının kısa sürede yerleşik hayata geçmesi**

Çözüm: Türk göçleri kültürel yayılma, etkileşim ve yeni devletlerin kurulması gibi sonuçlar doğurmuştur; ancak bütün Türk toplulukları aynı anda ve kısa sürede yerleşik hayata geçmemiştir.

Konu: Orta Asya Türk göçleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

62. E) Hazar Barış Çağı

Çözüm: Hazarların bulunduğu bölgede huzur ve ulaşım güvenliği sağladıkları dönem kaynaklarda "Hazar Barış Çağı" olarak anılır.

Konu: Hazarlar | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

63. E) Gazneliler

Çözüm: Gazneli Mahmut, Abbasilerle ilişkileri ve fetihleri sonrasında "sultan" unvanını kullanan ilk Türk hükümdarı olarak kabul edilir.

Konu: Gazneliler | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

64. D) Tahtın yalnızca hükümdarın en büyük oğluna geçmesini güvence altına almak

Çözüm: Nizamiye Medreseleri eğitim, yönetici yetiştirme ve Sünni düşüncüyü güçlendirme amacı taşımıştır. Veraset düzenini belirlemek medreselerin görevi değildir.

Konu: Büyük Selçuklu kültür ve medeniyeti | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 65 sn

65. A) Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan çıkarma ümidinin büyük ölçüde sona ermesi

Çözüm: Miryokefalon yenilgisi, Bizans'ın Anadolu'yu Türklerden geri alma umutlarını büyük ölçüde sona erdirmiş ve Anadolu'nun Türk yurdu niteliğini pekiştirmiştir.

Konu: Türkiye Selçuklu Devleti | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

66. B) Şehzadeler arasında taht mücadelelerinin yaşandığı Fetret Devri'nin başlaması

Çözüm: Yıldırım Bayezid'in Timur'a yenilmesiyle şehzadeler arasında iktidar mücadelesi başlamış ve 1402-1413 arasındaki Fetret Devri yaşanmıştır.

Konu: Osmanlı kuruluş ve Fetret Devri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

67. C) Enderun Mektebi

Çözüm: Enderun, saray içinde devlete askerî ve idarî kadro yetiştiren seçkin bir eğitim kurumuydu.

Konu: Osmanlı eğitim ve yönetim sistemi | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 50 sn

68. D) Lonca teşkilatı

Çözüm: Loncalar esnaf ve zanaatkarları örgütler; üretim, kalite, fiyat ve meslek içi eğitim alanlarında düzenleme yapardı.

Konu: Osmanlı ekonomik hayatı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

69. C) Akdeniz'de Osmanlı deniz üstünlüğünün güçlenmesi

Çözüm: Barbaros Hayreddin Paşa komutasındaki Osmanlı donanmasının zaferi, Akdeniz'de Osmanlı üstünlüğünü pekiştirmiştir.

Konu: Osmanlı denizcilik tarihi | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

70. D) Sorunların geleneksel düzenin bozulmasına bağlandığını

Çözüm: Koçi Bey ve benzeri ıslahatçılar bozulmanın eski kurallardan uzaklaşmayla başladığını düşünmüş, çözümü de kanun-ı kadime dönüşte aramıştır.

Konu: XVII. yüzyıl Osmanlı ıslahat düşüncesi | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 80 sn

71. B) Avrupa kurum ve yaşamının daha yakından tanınmasına

Çözüm: Paris Sefaretnamesi, Avrupa şehir yaşamı, kurumları ve teknik gelişmeleri hakkında Osmanlı yönetimine ayrıntılı bilgi sunmuştur.

Konu: Lale Devri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

72. C) Vak'a-i Hayriye

Çözüm: II. Mahmut'un Yeniçeri Ocağını kaldırması Osmanlı tarihine "Vak'a-i Hayriye" adıyla geçmiştir.

Konu: II. Mahmut dönemi | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

73. A) Taşra yönetimi

Çözüm: Vilayet Nizamnamesi, Osmanlı taşra idaresini yeniden örgütleyerek merkezî denetimi güçlendirmeyi amaçlamıştır.

Konu: Tanzimat dönemi idari düzenlemeleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

74. D) II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesi

Çözüm: Hareket Ordusu 31 Mart Ayaklanması'nı bastırarak, ardından II. Abdülhamit tahttan indirilerek yerine V. Mehmet Reşat geçirilmiştir.

Konu: II. Meşrutiyet dönemi | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

75. B) Trablusgarp ve Bingazi

Çözüm: Uşi Antlaşması'yla Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya bırakılmış, Osmanlı Devleti Kuzey Afrika'daki son toprağını kaybetmiştir.

Konu: Trablusgarp Savaşı | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

76. D) Büyük bir İngiliz birliğinin Osmanlı kuvvetlerine teslim olmasına

Çözüm: Kut'ül Amare'de kuşatılan İngiliz birlikleri Osmanlı ordusuna teslim olmuş, İngilizlerin Irak'taki ilerleyişi geçici olarak durdurulmuştur.

Konu: I. Dünya Savaşı - Irak Cephesi | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 50 sn

77. C) Batı Anadolu'da Kuvayimillîye direnişinin yaygınlaşmasını

Çözüm: İzmir'in işgali halkta büyük tepki doğurmuş, mitingleri ve yerel direniş güçleri olan Kuvayimillîye birliklerini yaygınlaştırmıştır.

Konu: İzmir'in işgali ve Kuvayimillîye | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

78. A) Millî bilinci ve işgallere karşı kamuoyu tepkisini güçlendirmek

Çözüm: Havza Genelgesi, işgallere karşı halkın tepkisini örgütlemeyi ve ulusal bilinci canlandırmayı amaçlamıştır.

Konu: Havza Genelgesi | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

79. B) İstanbul Hükûmetinin Temsil Heyetini resmen muhatap alması

Çözüm: Amasya Görüşmelerinde İstanbul Hükûmeti bir temsilci göndererek Temsil Heyetini resmî bir siyasal muhatap olarak tanımış oldu.

Konu: Amasya Görüşmeleri | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 80 sn

80. C) Ayaklanmaları, asker kaçaklarını ve otoriteyi sarsan eylemleri hızlı biçimde yargılama ihtiyacı

Çözüm: İstiklal Mahkemeleri, Millî Mücadele sırasında iç güvenliği sağlamak, ayaklanmaları ve firarları önlemek üzere olağanüstü yetkilerle kurulmuştur.

Konu: TBMM ve İstiklal Mahkemeleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 65 sn

81. A) Fransa ile Güney Cephesi'ndeki silahlı mücadelenin büyük ölçüde sona ermesi

Çözüm: Ankara Antlaşması'yla Fransa TBMM Hükûmetini fiilen tanımış, Güney Cephesi kapanmış ve birliklerin önemli bir bölümü Batı Cephesi'ne kaydırılmıştır.

Konu: Güney Cephesi | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

82. C) Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasının

Çözüm: Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi askerî mücadeleyi kesin zafere taşıdı; ardından ateşkes görüşmeleri yapılarak Mudanya imzalandı.

Konu: Büyük Taarruz | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

83. E) Ekonomik ve hukuki bağımsızlığın

Çözüm: Kapitülasyonların kaldırılması, yabancılara tanınan ekonomik ve adli ayrıcalıkları sona erdirerek tam bağımsızlığı güçlendirmiştir.

Konu: Lozan Barış Antlaşması | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

84. C) Her Türk vatandaşının aile adı kullanmasının zorunlu hâle gelmesi

Çözüm: Soyadı Kanunu, vatandaşların resmî işlemlerde düzenli ve ayırt edilebilir bir aile adı kullanmasını zorunlu hâle getirmiştir.

Konu: Toplumsal alanda inkılaplar | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

85. E) Halkçılık

Çözüm: Halkçılık; toplumda ayrıcalıklı sınıf ve zümreleri reddeder, kamu hizmetleri ile kültürel imkânların toplumun bütün kesimlerine ulaştırılmasını esas alır.

Konu: Atatürk ilkeleri - halkçılık | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

86. B) Hatay

Çözüm: Hatay, yoğun diplomatik girişimler sonucunda önce bağımsız devlet olmuş, 1939'da alınan kararla Türkiye'ye katılmıştır.

Konu: Atatürk dönemi dış politika - Hatay | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 50 sn

87. C) Marshall Planı

Çözüm: 1947'de ilan edilen Marshall Planı, Avrupa'nın ekonomik toparlanmasına destek olmayı ve komünizmin yayılmasını sınırlamayı amaçlayan Amerikan yardım programıdır.

Konu: Soğuk Savaş dönemi | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

COĞRAFYA**88. E) Asya ile Avrupa arasında önemli ulaşım ve ticaret yolları üzerinde bulunması**

Çözüm: Kıtalar arasındaki geçiş konumu, boğazlar ve ticaret yolları göreceli konumla ilgilidir. Diğer seçenekler matematik konunun sonuçlarıdır.

Konu: Türkiye'nin özel konumu | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

89. E) Dönenceler dışında, orta kuşakta yer alması

Çözüm: Türkiye 36°-42° kuzey enlemleri arasında, dönencelerin dışında yer aldığı için Güneş ışınlarını hiçbir zaman 90° ile alamaz.

Konu: Türkiye'nin matematik konumu | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

90. C) Kalker

Çözüm: Bu şekiller, suda kolay çözünebilen kalker gibi kayaçların bulunduğu karstik arazilerde oluşur.

Konu: Karstik şekiller | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

91. E) Ria tipi kıyı

Çözüm: Menteşe yöresinde deniz seviyesinin yükselmesiyle akarsu vadileri sular altında kalmış ve ria tipi kıyılar oluşmuştur.

Konu: Kıyı tipleri | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 70 sn

92. C) Yatak eğimini ve düşü miktarını artırması

Çözüm: Kısa mesafedeki büyük yükselti farkı, akarsu yataklarının eğimini ve düşü miktarını artırır. Bu özellik hidroelektrik enerji üretimini kolaylaştırır.

Konu: Akarsular ve hidroelektrik | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

93. C) İznik Gölü

Çözüm: İznik Gölü tektonik bir çöküntü alanında oluşmuştur. Tortum heyelan set, Meke volkanik krater, Uzungöl heyelan set, Obruk ise karstik kökenlidir.

Konu: Türkiye'nin gölleri | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

94. E) Deniz etkisine uzaklık ve yükseltinin fazla olması

Çözüm: Erzurum deniz etkisine kapalı ve yüksek bir iç kesim merkezidir; Rize'de denizellik sıcaklık farkını azaltır.

Konu: İklim - karasallık | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

95. D) Karların hızlı erimesi ve bağıl nemin azalması

Çözüm: Alçalan hava adyabatik olarak ısınır; bağıl nem düşer ve kar erimeleri hızlanır. Bu, föhnün tipik etkisidir.

Konu: Yerel rüzgârlar | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

96. A) Çernezyomlar

Çözüm: Yüksek plato koşullarındaki gür çayırılar altında organik maddece zengin çernezyom toprakları gelişir.

Konu: Topraklar | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

97. D) Sanayi, ticaret ve ulaşım olanaklarının gelişmiş olması

Çözüm: İstanbul ve çevresinde sanayi, ticaret, hizmetler ve ulaşım ağırları yoğunlaştığı için nüfus çekim gücü yüksektir.

Konu: Nüfus dağılışı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

98. C) Fındık hasadı döneminde geçici işçilerin Ordu ve Giresun'a gitmesi

Çözüm: Hasat dönemiyle sınırlı, geçici ve tekrarlanan işgücü hareketi mevsimlik göçtür.

Konu: Göç türleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 50 sn

99. B) Arazinin engebeli, su kaynaklarının ise yaygın olması

Çözüm: Engebeli arazi tarım alanlarını parçalar; su kaynaklarının yaygınlığı da evlerin tek bir su başında toplanma zorunluluğunu azaltır.

Konu: Kırsal yerleşme | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

100. B) Uzun ve sıcak bir yetiştirme döneminin bulunması

Çözüm: Pamuk uzun, sıcak ve don tehlikesinin düşük olduğu bir yetiştirme dönemi ister; sulama ile yarı kurak alanlarda da yetiştirilebilir.

Konu: Tarım ürünleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

101. D) İpek böcekçiliği

Çözüm: İpek böceğinin temel besini dut yaprağıdır; Bursa-Bilecik çevresi geleneksel ipek böcekçiliği merkezlerindendir.

Konu: Hayvancılık | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 50 sn

102. B) Bakır

Çözüm: Küre ve Murgul, Türkiye'nin önemli bakır çıkarım ve işletme merkezleri arasındadır.

Konu: Madenler | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

103. D) Rafinerilere, limanlara ve büyük pazarlara yakınlık

Çözüm: Petrokimya, petrol ürünlerini ham madde olarak kullanır; rafineri, liman ve tüketim pazarlarına yakınlık kuruluş yerini belirler.

Konu: Sanayi | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

104. A) Adana

Çözüm: Hat, Azerbaycan'dan başlayıp Gürcistan üzerinden Adana'nın Ceyhan ilçesindeki terminale ulaşır.

Konu: Enerji ulaşım hatları | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

105. D) X

Çözüm: Doğal artış X'te $28-12=16$ bin, Y'de 11 bin, Z'de 9 bindir. X'in net göçü -10 bin olduğundan toplam artışı 6 bindir; Y'nin toplam artışı 13 bindir. Koşulu X sağlar.

Konu: Nüfus verisi yorumlama | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 85 sn

VATANDAŞLIK**106. A) İptal edilebilirlik (nispi butlan)**

Çözüm: Korkutma, hata, hile ve aşırı yararlanma gibi irade sakatlıklarında işlem kendiliğinden yok sayılmaz; zarar görenin talebiyle iptal edilebilir.

Konu: Hukuki işlemlerde geçersizlik | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 70 sn

107. E) Vergi hukuku

Çözüm: Vergi hukuku devlet ile birey arasındaki kamu gücüne dayalı mali ilişkiyi düzenler ve kamu hukukuna girer. Diğerleri özel hukuk dallarıdır.

Konu: Hukuk dalları | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

108. D) Tek meclisli bir yasama organını benimsemesi

Çözüm: 1924 Anayasası yasama organı olarak yalnız TBMM'yi öngörmüş, çift meclisli sisteme yer vermemiştir.

Konu: 1924 Anayasası | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

109. A) Çalışma ve sözleşme hürriyeti

Çözüm: Çalışma ve sözleşme hürriyeti sosyal ve ekonomik haklar bölümündedir. Diğer seçenekler kişi hakları veya siyasi haklar kapsamındadır.

Konu: Temel hak ve ödevler | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 55 sn

110. C) Yasama sorumsuzluğu

Çözüm: Yasama sorumsuzluğu, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy, söz ve düşüncelerinden dolayı sorumlu tutulmamasıdır ve süreklidir.

Konu: Yasama sorumsuzluğu | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

111. B) 151

Çözüm: Karar yeter sayısı toplantıya katılanların salt çoğunluğudur; ancak hiçbir durumda üye tam sayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz. 240'ın salt çoğunluğu 121, anayasal alt sınır ise $600/4+1=151$ olduğundan en az 151 oy gerekir.

Konu: TBMM toplantı ve karar yeter sayısı | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 90 sn

112. B) 5 yıl - en fazla iki dönem

Çözüm: Anayasa'daki genel kurala göre Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır ve bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir. TBMM'nin ikinci dönemde seçimleri yenileme kararı almasına ilişkin istisna bu genel kuralın dışındadır.

Konu: Cumhurbaşkanının görev süresi | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 50 sn

113. A) Danıştay

Çözüm: İdari yargı kolunun yüksek mahkemesi Danıştaydır. İdare mahkemesi kararlarının kanunda öngörülen son incelemesi Danıştay tarafından yapılır.

Konu: Yüksek mahkemeler | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 45 sn

114. C) Vali

Çözüm: Vali, ilde merkezî idarenin temsilcisi ve il genel idaresinin başıdır. Kaymakam ilçenin, belediye başkanı ise belediye tüzel kişiliğinin başıdır.

Konu: Merkezden yönetim | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 40 sn

GÜNCEL BİLGİLER**115. B) Fizik**

Çözüm: John J. Hopfield ve Geoffrey E. Hinton, yapay sinir ağları ve makine öğrenmesinin temellerine ilişkin çalışmalarıyla 2024 Nobel Fizik Ödülü'nü paylaşmıştır.

Konu: 2024 Nobel Fizik Ödülü | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

Aralık 2025 bilgi kesimine göre hazırlanmıştır; canlı web doğrulaması yapılmamıştır.

116. E) Liu Jiakun

Çözüm: 2025 Pritzker Mimarlık Ödülü, Çinli mimar Liu Jiakun'a verilmiştir.

Konu: 2025 Pritzker Mimarlık Ödülü | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

Aralık 2025 bilgi kesimine göre hazırlanmıştır; canlı web doğrulaması yapılmamıştır.

117. E) Fransa

Çözüm: Üçüncü Birleşmiş Milletler Okyanus Konferansı 2025'te Fransa'nın Nice kentinde düzenlenmiştir.

Konu: 2025 Birleşmiş Milletler Okyanus Konferansı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 50 sn

Aralık 2025 bilgi kesimine göre hazırlanmıştır; canlı web doğrulaması yapılmamıştır.

118. B) Harbin

Çözüm: 9. Asya Kış Oyunları 2025 yılında Çin'in Harbin kentinde gerçekleştirilmiştir.

Konu: 2025 Asya Kış Oyunları | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 50 sn

Aralık 2025 bilgi kesimine göre hazırlanmıştır; canlı web doğrulaması yapılmamıştır.

119. E) Chemnitz - Nova Gorica

Çözüm: Almanya'nın Chemnitz ve Slovenya'nın Nova Gorica kentleri 2025 Avrupa Kültür Başkenti unvanını paylaşmıştır.

Konu: 2025 Avrupa Kültür Başkentleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 60 sn

Aralık 2025 bilgi kesimine göre hazırlanmıştır; canlı web doğrulaması yapılmamıştır.

120. B) Tokyo

Çözüm: 2025 Dünya Atletizm Şampiyonası Japonya'nın Tokyo kentinde düzenlenmiştir.

Konu: 2025 Dünya Atletizm Şampiyonası | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 50 sn

Aralık 2025 bilgi kesimine göre hazırlanmıştır; canlı web doğrulaması yapılmamıştır.